

## חלקת מחוקק

**סעיף ה' יד** **מי שנתגרשה ספק גירושין וכו'**. לשון הטור אינו כן, שכתב שאין הירושה נפקעת אלא בגירושין גמורים, משמע שנספק גירושין אינה נפקעת. ונראה דדין ספק גירושין כדין ספק מיטה בחייו, כמו שיתבאר בסעיף שאח"ו בדין נפל הבית <sup>[</sup>‏

בית מאיר

**וזמן שלא נתגרשה**. לאפוקי מדעת הרשנ"ס בפרק מי שמת [ב"ב קמ"ו ע"ב ד"ה נפלה] בעובדא <sup>[</sup>‏דמוטרנית דפירש הסוגיא דאיירי בחרוסה <sup>[</sup>‏: אינו יורשה כיון שנתן עיניו לגרשה. וכל הפוסקים חולקים ופירשו הסוגיא דאיירי בחרוסה:

### מורי זהב

סעיף ה' \*‏[8ג] **שנתן עיניו לגרשה**. בטור כתב שאין היררשה נפקעת אלא בגירושין גמורים. נראה לי שלא מיעט בזה אם קנו מידו לגרשה או נשבע לגרשה, ואע"ג שבשעת הגט מתירים לו כל השבועות והקנינים שעשה, מ"מ זה הבעל עשה מעשה להפקיע אותה ממנו, ממילא לא יורשה, ולא אמרו דלא מפקע אלא בגירושין גמורים, (זה) [אלא] למעט נתן עיניו לחדר ולא עשה מעשה, אבל אם עשה מעשה ודאי הפקיע היררשה ממנו. וזה דומה לאיש שמסלק עצמו מפירות נכסי אשתו בסימן (צ"א) [צ"ב סעיף א'] דלא מהני ובקנו מידו מהני, ה"נ כן, וזה דומה למ"ש אח"ו או מדירה כו'. כן נלע"ד ברור להלכה בדוזה מודה הרא"ש (המובא בעיונים שבהגיה) להרשב"ם [ב"ב קמ"ו ע"ב ד"ה נפלה]:

## באר הגולה

**סעיף ה' מ**. לא מנאמי מואל דין זה, **לדעת הרשנ"ס** [ב"ב קמ"ו ע"ב ד"ה נפלה] משעת קטטה ודעמו לגרשה אינו יורשה, ולדעת הרא"ש [שם פ"ט סי' ט"ז] אין הירושה נפקעת אלא בגירושין גמורים, וכמ"ש הטור בשם. ולענ"ד מה שכתב המחבר שאין הצעל יורשה, (ד)היינו הנכסים שהן בחזקת האשה, אבל הנכסים שהן בחזקת הצעל, לדעת הרא"ש [ה"ז] והסוספות ושם ד"ה [נכנס] אין מוציאין מידו, דאין ספק מוציא מידו, ודינם כדין נפל הבית עליו וכו' שנסעיף שאתרו.

כוותיה. וזירושלמי שם [פ"ז ה"ד] על ממנו' ראה שנתחדה עמו כו', לאדא מילתא, אמר ר' אלעזר לירושא, דמנין תמן חכאי מנאמתי ונמעשה ידיה ונבהמה מריה, אמר ר' ועירא זאת אומרת שהיא כאשת איש לכל דבר, ר"ל מתקאמר לירושא. והראב"ד חולק שם: טו. אבל כל זמן כו'. עיין חוס' דצ"צ קמ"ו ב' ד"ה נכנס כו', והרא"ש שם [פ"ט סי' ט"ז], דלא כרשנ"ס [שם] סוף ד"ה נפלה כו'. וכמ"ש הר"ף והרא"ש בפרק ה' דכתובות [רי"ף כ"ז ע"א מרפ"י הרי"ף, ורא"ש סי' ל"ה] במודא דלא מפקיע ירושת הצעל אלא בגירושין גמורים:

### באר היטב

סעיף ה' יד. מי שנתגרשה ספק גירושין ומתה וכו'. כ"כ הרמנ"ס, והראב"ד חולק עליו וכן המגיד, ומסיים, דבר זה מחלוקת הגאונים. לפ"ו מהני עכ"פ תפיסת הצעל. צ"ש [סק"כ]:

לאפוקי מדעת הרשב"ם כו'. [ובספר כרם שלמה כתב שראה בגליון כ"י מהגאון בעל חתם סופר שכתב, ונלע"ד דאפילו הרשב"ם נמי לא אמרה אלא קודם תקנת רבינו גרשום מאור הגולה, אבל עכשיו שאין בידו לגרשה, לא עדיף הוא מאשה שאמרה לבעלה גרשיני דלא מיקרי בזה קטטה כמבואר ריש פרק האשה שלום [יבמות קט"ז ע"א], עכ"ל]. ועיין בספר ישועות יעקב [פירוש הקצר] סק"ח שהביא דמהרש"ל [ב"ם של שלמה] פ"ב דגיטין [סי' ד'] למד מזה לענין אבילות, במעשה שבא לפניו שהתפשרו על הגירושין ומתה האשה, והורה הלכה למעשה שלא ינהוג הבעל אבילות, דהלכה כדברי המיקל באבל, והסכים עמו חכם גדול מארץ ישראל [עיין בספר בית מאיר מזה]. והוא ז"ל כתב על זה, הנה זה ימים אירע מעשה באחד שקיבל התרה ממאה רבנים וזיכה גט לאשתו, וביני ביני מתה עליו אשתו, ואמרתיו דבזה כדאי מהרש"ל לסמוך עליו שלא לנהוג אבילות כלל כיון שכבר זיכה לה הגט, ע"ש:

### ראש פינה - שו"ע

כן אומר האב שהוא חפץ בנישואיה, ע"ש, ויש לפרשו ג"כ כך, דהא כתב מקודם אפילו נישאת לפניו ושחק לא מהני [כמ"ש הח"מ סק"ג דאמרין מירתת רחמ], ועל זה אמר אא"כ אומר בשעת נישואין בפיו שרוצה, כנלע"ד. ועיין בחו"מ סוף סימן קכ"ג בש"ך [סקל"ג] כתב שם לענין אם עשה מורשה שלא בפניו דלא מהני משום דאולי לא ינחא ליה להיות מורשה שייקרא לא טוב עשה [יחזקאל י"ח י"ח] כמ"ש שם ברמ"א, וכתב הש"ך שם דאפילו נתרצה אח"כ לא מהני כיון דבשעת ריצוי כבר ליתא לסודר של קבלת הקנין וצריך קנין מחדש, ע"ש, וה"ה הכא כה"ג:

### ראש פינה - חלקת השדה

סקי"ד. כמו שיתבאר כו'. בספר ישועות יעקב [סק"ז] פקפק על זה, ע"ש. ועיין בספר ים של שלמה על גיטין פרק ב' סי' ד' \*‏פסק דעד הגירושין יורשה, רק לענין אבילות אם מתה מתוך קטט היקל שם, ע"ש. ועיין בסמוך סקי"ז:

לו מאן ייצי לן מכותבות דריחו ואכלינן ביה, נפל עלה חורבה ומתה, אמרו חכמים הואל ולא נכנס אחריה אלא לבדוקה. מתה אינו יורשה, ע"כ. ולפירוש רשנ"ס שם ריש ע"ב [ב' פירושין] נראה להדיא דנמנאל שאינה מותרת, ומ"מ פירש אח"כ [בד"ה נפלה] דמיייר בנשואה, והא דפסקו דאינו יורשה, היינו [כיוין] שנתן עיניו לגרשה, ואף שאח"כ נמנאל שאינה מותרת, מ"מ הא מתה קודם שנתפייסו עדין, ע"ש. ונמוס' [ד"ה נכנס] כתבו שם דמיייר בחרוסה [ובנאמא לישנא דגמרא, אשמו מותרת, לא משמע הכי, וכ"כ המדריג [שם סי' תרי"ב] ע"ש], ורצינו שמואל פירש שנישאת כבר ונמנאל מותרת שהיה בדעמו לגרשה כו', ומה שפירש רצינו שמואל מנה הך דהכא שאם היה בדעמו לגרשה כו' לאו ראה הוא כו', ע"ש. ולוא פסק רמ"א כאן בשעת חוס' דאף שנתן עיניו לגרשה יורשה. ומ"ש אח"כ הטוען על אשמו כו', הוא דעת ר' אברהם ביהם במדריג

### חידושי הגרע"א

בן סעיף ה'. אין הבעל יורשה. נ"ב, עיין משניות מקור ברוך סי' ו' וסי' י' מה שממה בזה:

### אמרי ברוך

סימן צ סעיף ה' בהג"ה. אבל כל זמן שלא נתגרשה כו' יורשה. נ"ב, יעוין ציס של שלמה מסכת גיטין ופ"ב סי' ד':

# הלכות כתובות

## בית שמואל

**סעיף ה' ב** **מי שנתגרשה ספק גירושין ומתה** **סעיף ה' ג** **מי שנתגרשה ספק גירושין**. כן כתב הרמנ"ס שם [פ"א מנחלות ה"ט], היינו [ד]מדמה דין זה לדין הקודם בקטנה שנישאת דאין יורש אותה משום דמספקא לן שמא לא אחר הכתוב

ינחא לצדיה הנישואים, כן הוא בנספק גרושה. והמגיד דוחה ראייה זו, וכן הראב"ד השיג עליו. ועיין במגיד דמסיים וכתב, מנאמי [ד]דבר זה מחלוקת הגאונים הוא. לפ"ו מהני עכ"פ תפיסת הצעל : **כא) אבל כל מחלוקת הגאונים הוא**. **ד]מוטרנית דפירש הסוגיא דאיירי בנישואים, ומ"מ צעובדא** [ד"ה נפלה] **ע"ב קמ"ו ע"ב ד"ה נפלה** **ע"ב קמ"ו ע"ב ד"ה נפלה**: **אינו יורשה כיון שנתן עיניו לגרשה. וכל הפוסקים חולקים ופירשו הסוגיא דאיירי בחרוסה:**

### גור אריה

**סעיף ה' ח. אבל כל זמן שלא נתגרשה וכו'**. וכ"ה בתשובותיו [של הרא"ש] סימן קי"ח\*. צ"י. ועיין חלקת מחוקק [סקי"ו] ורשנ"ס אהע"י אחר הכתוב [סי'] ע"ה ק"ד, [ורבינו ירוחם] מישרים נחבי כ"ג ח"ו [נ"ש ע"ב]:

אבל אם עשה מעשה, אבל אם עשה מעשה ודאי הפקיע היררשה ממנו. וזה דומה לאיש שמסלק עצמו מפירות נכסי אשתו בסימן (צ"א) [צ"ב סעיף א'] דלא מהני ובקנו מידו מהני, ה"נ כן, וזה דומה למ"ש אח"ו או מדירה כו'. כן נלע"ד ברור להלכה בדוזה מודה הרא"ש (המובא בעיונים שבהגיה) להרשב"ם [ב"ב קמ"ו ע"ב ד"ה נפלה]:

## ביאור הגר"א

**סעיף ה' טו**. **מי כו'**. רמנ"ס צפ"א מהלכות נחלות ה"ט. וכ"כ בעל העיטור [אות ק' קדושין, ע"ט ע"ג] בנמאל [קדושין מ"ה ע"ב] הנ"ל [בסקי"ב] ומודה רב שאם מתה אינו יורשה אוקי כו', שמעיין דכל ספק קדושין וספק גירושין וממה אין הצעל יורשה. וכתב מגיד משנה [שם] דיש לחזות דשמי ספק גירושין מספק קדושין, אבל ראה ממ"ש בגיטין ע"ג [ע"ב] ע"ד [ע"א] ח"ר ימים שציתים כו' כללו של דבר כו', מדמומיר יורשה בהנך שמע מינה דוקא לפי שהיא כאשת איש לכל דבר, וכן משמע דר' מאיר ור' יוסי וחכמים פליגי עליה בכל הנך דמשיב, דאל"כ הו"ל לגרורי בהנך דס"ל ור' יוסי וחכמים פליגי עליה בכל הנך דמשיב, דאל"כ הו"ל לגרורי בהנך דס"ל דמנין תמן חכאי מנאמתי ונמעשה ידיה ונבהמה מריה, אמר ר' ועירא זאת אומרת שהיא כאשת איש לכל דבר, ר"ל מתקאמר לירושא. והראב"ד חולק שם: טו. אבל כל זמן כו'. עיין חוס' דצ"צ קמ"ו ב' ד"ה נכנס כו', והרא"ש שם [פ"ט סי' ט"ז], דלא כרשנ"ס [שם] סוף ד"ה נפלה כו'. וכמ"ש הר"ף והרא"ש בפרק ה' דכתובות [רי"ף כ"ז ע"א מרפ"י הרי"ף, ורא"ש סי' ל"ה] במודא דלא מפקיע ירושת הצעל אלא בגירושין גמורים:

### פתחי תשובה

סעיף ה' ז. אין הבעל יורשה. עיין באר היטב [סקי"ד]. ובלבוש כתב ג"כ בסתימות דהבעל יורשה, ע"ש. ועיין בתשובת מקור ברוך סי' י' ובתשובת תורת חסד סי' צ"ו ובספר שער המלך שם סעיף ד' [ד"ה ודרך אגב] מ"ש בזה: ח. אע"ג שנתן עיניו לגרשה. עיין ב"ש [סקכ"א] שכתב, [ובספר כרם שלמה כתב שראה בגליון כ"י מהגאון בעל חתם סופר שכתב, ונלע"ד דאפילו הרשב"ם נמי לא אמרה אלא קודם תקנת רבינו גרשום מאור הגולה, אבל עכשיו שאין בידו לגרשה, לא עדיף הוא מאשה שאמרה לבעלה גרשיני דלא מיקרי בזה קטטה כמבואר ריש פרק האשה שלום [יבמות קט"ז ע"א], עכ"ל]. ועיין בספר ישועות יעקב [פירוש הקצר] סק"ח שהביא דמהרש"ל [ב"ם של שלמה] פ"ב דגיטין [סי' ד'] למד מזה לענין אבילות, במעשה שבא לפניו שהתפשרו על הגירושין ומתה האשה, והורה הלכה למעשה שלא ינהוג הבעל אבילות, דהלכה כדברי המיקל באבל, והסכים עמו חכם גדול מארץ ישראל [עיין בספר בית מאיר מזה]. והוא ז"ל כתב על זה, הנה זה ימים אירע מעשה באחד שקיבל התרה ממאה רבנים וזיכה גט לאשתו, וביני ביני מתה עליו אשתו, ואמרתיו דבזה כדאי מהרש"ל לסמוך עליו שלא לנהוג אבילות כלל כיון שכבר זיכה לה הגט, ע"ש:

שם איידו לענין נזון עתיד גררשה ולא לענין ספק גירושין

לו מאן ייצי לן מכותבות דריחו ואכלינן ביה, נפל עלה חורבה ומתה, אמרו חכמים הואל ולא נכנס אחריה אלא לבדוקה. מתה אינו יורשה, ע"כ. ולפירוש רשנ"ס שם ריש ע"ב [ב' פירושין] נראה להדיא דנמנאל שאינה מותרת, ומ"מ פירש אח"כ [בד"ה נפלה] דמיייר בנשואה, והא דפסקו דאינו יורשה, היינו [כיוין] שנתן עיניו לגרשה, ואף שאח"כ נמנאל שאינה מותרת, מ"מ הא מתה קודם שנתפייסו עדין, ע"ש. ונמוס' [ד"ה נכנס] כתבו שם דמיייר בחרוסה [ובנאמא לישנא דגמרא, אשמו מותרת, לא משמע הכי, וכ"כ המדריג [שם סי' תרי"ב] ע"ש], ורצינו שמואל פירש שנישאת כבר ונמנאל מותרת שהיה בדעמו לגרשה כו', ומה שפירש רצינו שמואל מנה הך דהכא שאם היה בדעמו לגרשה כו' לאו ראה הוא כו', ע"ש. ולוא פסק רמ"א כאן בשעת חוס' דאף שנתן עיניו לגרשה יורשה. ומ"ש אח"כ הטוען על אשמו כו', הוא דעת ר' אברהם ביהם במדריג

### שי למודה

סעיף ה'. ספק גירושין. נ"ב, עיין משונת (מהר"א ששון) [ותורת חסד] סי' ז"ו ובשער המלך חופת חמנים סעיף ד' בנאמא דיעבד:

### גליון מהרש"א

סעיף ה'. מי שנתגרשה ספק גירושין. עיין שער המלך קונטרס חופת חמנים סעיף ד' עלה מ"ט ע"ד ד"ה האמנם הא ודאי עקא כו' ומוהרש"ך כו':

<sup>[1]</sup> הדפסה ברזולוציית מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התכנה

חזן חתונה

**ריב** בית שמואל

**בב) הטוען על אשתו וכו'.**
ס"ל להני פוסקים [ד]הסוגיא [ד]מותרנית איירי בנשואה, והטעם דאינו יורשה, משום [ד]לפי טענתו היה מקח טעות דהא היה זה מוס לפי דבריו ויכול לחייב את עצמו. ובאמת לא מצינו דמותרנית הוא מוס, ואפשר **בג) המורד על אשתו.**
הנה בסוגית מורדת כמזכר הר"ף [נכתובות כ"ז ע"א מדפי הר"ף] והרא"ש [שם פ"ה סי' ל"ה], כל הני דכופין אותו לגרש מ"מ אס משה יורש אותה, ובכלל זה אימא נמי כשהוא מורד דכופין אותו. ובשלטי הגבורים [שם ע"ב אות ב'] כתב [ד]המורד אינו יורש אותה. וכתב גד"מ [אות ה' בקצר] [ד]הר"ף והרא"ש איירי בטהב עמה מנהג אישות אלא כופין אותו לגרש מתמת שאר טעמים. ולכאורה תמוה, דהא הר"ף כללל כ"יל, כל הני דכופין ב"ן מדינא דתנן [שם ע"ז ע"א] אלו כופין ובין בתקנתא וכו', והינו מורד ומורדת. ובחשונת מהר"א מורח"י סי' ל' פסק [ד]מורד יורש אותה. ולכאורה נ"ל [ד]דעת השלטי גבורים יחידאי היא, [ו]כמשמעות ברה"ף והרא"ש:

## אבן העזר צ הלכות בתובות חלקת מחוקק

**טו) ומקחו מקח טעות.**
אף על גב דלענין קדושין נריכה גט מספק, מ"מ לענין ממון הירושה אוקי ממון בתזכר שהיה זה מוס, מ"מ הודאת הצעל כמאה עדים דמי: [טו] ועיין לעיל סימן ע"ז. ע"ש סעיף ג' בהג"ה. ועיין מה שכתבתי שם [ספק"ח] דאס קידשה ושאה ברמאות דאין חוטא נשכר, ומיחו מילתא דלא שכיחא הוא נישואין ברמאות: [יז] ואינו נודה עמה מנהג אישות.
לכאורה הוא סותר מה שכתב לפני זה בנמן עייני לגרשה, דהא מסתמא כשנתן עייני לגרשה אינו נוהג עמה מנהג אישות כמבואר לקמן סימן קי"ט [סעיף ב']. וכן ראיתי בד"מ [אות ה' בקצר] שכתב וז"ל, דהו דוקא לסדרת רשז"ס [ב"ב קמ"ז ע"ב ד"ה נפלה] דס"ל דמשנתן עייני לגרשה אינו יורשה [\*] אבל לדעת החולקים עליו לא], וכ"כ הר"ף [נכתובות כ"ז ע"א מדפי הר"ף] והרא"ש [שם פ"ה סי' ל"ה] דאע"פ שיש כופין אותו לגרש, כל זמן שלא גירש יורש אותה. מיחו יש לדמות דשאני הני שכופין לגרש, דלא פשע נגדה ורואה לנהוג עמה מנהג אישות, משא"כ במורד או מדיר דאינו נוהג מנהג אישות ולמיפק קאי, לכן אינו יורשה, וז"ע, עכ"ל ד"מ. ומסמימת לשון הר"ף [שם] שכתב כל מאן דכייפינ ליה לאפוקי וכו', וכללל הוא דמשמע בין במורד בין במדיר אף שכופין להוציא אס ממה קודם הגירושין הצעל יריח לה:

ציונים ומקורות יט) ב"ב פ"ט סי ט"ז. בצינוי מהדורת הנחלת צבי

**ציונים ומקורות יט) ב"ב פ"ט סי ט"ז.**
בצינוי מהדורת הנחלת צבי [גוסף: ולא [כרשב"א] [כרשב"ס, ב"ב קמ"ז ע"ב ד"ה נפלה. כ) סעיף ג"ד. כא) סי' ל"ה. כב) ב"ב סי' תרי"ב. כג) מאישות ה"ו. כד) סעיף ג' בהג"ה. כה) כ"ה בצינוי שס"ז ובעקבותיהם בכל המהדורות, ולא מצאנו שם, ובד"מ אות ה' בקצר לא כתב תיבת מרדכי אלא "בהגהות פרק אע"פ", וכנראה כונתו להגהות הר"ף, והוא בשלטי הגבורים כתובות כ"ז ע"ב מדפי הר"ף אות ב', וכ"כ בחכמת שלמה.

דיבור זה נמצא רק בת"י פראג, ושם נראה דחסידי התזקת הדיבור, והוספת הדיבור המוזיקלי, והבאת דברי הסוד והב"י שסודרה אליהם שיטת דברי וז"ל \*\*ממתי

**\*[9] [אשה שמרדה.**
כתב הטור, וכן כתב הרמב"ם פכ"ב מאישות ה"ז, הורו הגאונים שהאשה שחלתה וביקשה מבעלה שיגרשנה ותצא בלא כתובה כדי שלא יירשנה, אין שומעין לה, ואפילו אמרה אני שונאה אותו ואינו רוצה לעמוד עמו, אין שומעין לה. וכתב ע"ז בב"י, וכתב הרב המגיד וכו', דרע שלפי שיטתנו שאין כופין הבעל לגרש מחמת שום מרד אין צורך להוראה זו שהרי אין כופין הבעל וכו'. ומה שהביא רבינו דברי הרמב"ם כדי לסייע להרא"ש, איבא למידחי דשאני התם שהוא אינו רוצה לגרשה, ואע"פ שהיא רוצה להתגרש לא הפסיד הוא זכותו בשביל כך, עכ"ל הב"י. ... דהא כתב [הרמב"ם] אין שומעין לה, שי"מ דמיירי שהיא חיה עדיין, אלא קמ"ל הרמב"ם [ואע"ג

#### גור אריה

**\*\*ח\*. אשה שמרדה וכו' המורד על אשתו וכו'.** [ובינו ירוחם] משרים נמי כ"ג ח"ט [ס' ע"ד]:

#### ביאור הגר"א

**יז. הטוען כו'.**
בהגהות מיימוני שם [המובא בצינוים שבהג"ה] מבואר דס"ל כרש"ס [שם], וכן מציא ראוה כדלמרינן [גיטין י"ח ע"א] כיון שנתן עייני כו', וכבר נתבאר דלא ק"ל כן. אלא שזמרדכי שם [המובא בצינוים שבהג"ה] סימן תתל"ז [תרי"ב] כתב צסס ה"ר אברהם כפירוש רשז"ס אצל לא מטעמיה, אלא שהמעשה היה שהיה טוען קדושי טעות, ונכנס לנזדקה ע"י לזון שהיה לו בחיקו, והיא הימה אומרת שרית כותבת היה, ונמצא שלפי דבריו היו קידושי טעות, והודאת צעל דין כמאה עדים דמי: יח. אשה כו'. הר"ף [שם] והרא"ש צפ"ה דכמוצות סי' ל"ה וכנ"ל [בסקט"ז]: יט. המורד כו'. שס\* מבואר דס"ל כפירוש רשז"ס הניל [בסקט"ז], ועיין גד"מ סק"ה והניח צ"ע:

#### ראש פינה - עקבי הבית

[שם], דהסוגיא משמע כרשז"ס דמיירי בנשואה, אף לא מטעמא דתנן עייני לגרשה, רק משום דהו כמודה שהוא מקח טעות, ומיירי שהיה לו לזון והיא אמרה כותבת, וז"ל דאף דנשואה קי"ל [לקמן סימן קי"ז סעיף י'] דאין טענת מומין משום דאין אדם שומה כזום כו' ומחיל, לענין ירושה אמרינן דהודאת צע"ד כמאה כעדים דלא מחיל והו קידושי טעות. וזהו מצינ היטב דברי הצ"ש כאן ובסקכ"ב. ומ"מ מתבאר מה עכ"פ דאס נתבצר שאינה צעלת מוס, יורשה אף שהוא טען שהיא צעלת מוס, וכן משמע על פ"ה סעיף א' דהא חז"ל לא חילק כלל, דאף שנתבצר צעדים דאין לה מומין, מ"מ אינו יורשה. אמנם מ"ש החוס' צסס רשז"ס דמיירי בנמצאת מותרנית, איז מצינ דברהס, דכרשז"ס לפנינו מבואר להיפך כנ"ל. וראיתי בזהרש"א שהסביר דברהס למה פירשו כן לדברי רשז"ס, ע"ש, אף לפי ראוה דדברי רשז"ס לא נ"ל כן, ע"ש וז"ע: סקכ"ב. היה מקח טעות כו'. איז יודע אף יוכל לטעון מקח טעות אחר הישואין, הא אמרינן אין אדם שומה כזום אלא אס כן נזדקו. ואולי כונתו, כיון דעכ"פ לפי טענתו שטעה זה סבר דלמרינן גס אחר נישואין מקח טעות, ולכן חי"ב את עצמו ומחל הירושה\*. וזהו גס אפשר לישב קושיה הצ"ש דנ"ל דלא מצינו שומותנית יהא מוס, דנאמת אינו מוס, רק עכ"פ הוא סבר שהוא מוס ומחל הירושה. וז"ע ממחילה בטעות, רק י"ל [ד]מין טועון הו לענין ירושה עכ"פ כהודא דלא מחל המומין. ובגוף הדין אי הו מוס עיין לקמן סימן קי"ז [בחקלת השרה סקי"א]. ובאמת לא מצינו כו'. ר"ל דאס מיירי בארוסה כנ"ל [ספק"א], אין נריך לומר דהו מוס, רק שהוא לא היה רואה לישאנה אס היא כן [עיין במרדכי] [המובא בצינוים שבהג"ה], יש שס ט"ס, שכמוז שס ישאנה, וז"ל ישאנה]. אצל אי מיירי בנשואה כבר, נ"ל שהוא מוס, ובאמת לא מצינו צמומי נשים שימשנו מוס זה. וכן כמוז ג"כ ברמז"ן שס כסוגיא [ב"ב קמ"ז ע"ב סוד"ה הואיל], ע"ש:

#### אמרי ברוך

**שם.** יש אומרים דאם מתה אינו יורשה. נ"ב, עיין [רש"י] [ותשבתו] צ"ח סימן כ"ד: ח"מ סקי"ז. כמבואר לקמן סימן קי"ט. [וכ'] [ובית סעיף ח']:

לא ידענו סטוט, כי בשלטי הגבורים איז מביאה, מודכ"י לא מצינו, וראה בברכת אליהו

ט"פ חתונה ש"י וז"ה דב"ז

<sup>[1]</sup> חדפסה ברזולוציות מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התכנה

<sup>[2]</sup> שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - לב אה"ע ג (סו - קיח) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס : 233 הודפס ע"י

